

Trafikskadenämnden

Referat 9-2019

Fråga om kostnadsersättning för tredje mans inkomstförluster

En skadelidande har inte haft rätt till kostnadsersättning för inkomstförluster som hennes mamma gjorde när mamman vårdade henne i hemmet, eftersom insatserna inte visats vara nödvändiga.

Den skadelidande yrkade ersättning för de inkomstförluster som uppstod när hennes mamma vårdade henne i hemmet. Bolaget ansåg att förlusten inte var ersättningsbar, bl.a. på grund av att det var fråga om en tredjemansskada.

I ett yttrande den 22 augusti 2018 uttalade nämnden följande.

Den skadade var två år och fyra månader när hon fick en skallskada. Hon har en kognitiv funktionsnedsättning och besvär med bland annat uttrötthet, uppmärksamhetsproblem, bristande koncentrationsförmåga och svårigheter att överblicka och avskärma intryck. Hon har svårigheter med balans och grovmotorisk koordination. Hon blir lätt stressad, överstimulerad, övertrött, ledsen och arg, även i vardagsmiljöer.

En barnläkare som är specialist i neuropsykologi har intygat att hon åtminstone hela uppväxten behöver kontinuerlig passning, motorisk träning och anpassad stimulans för att främja läkning av skallskadan och motverka risken för ytterligare skador och olyckor. Hon rekommenderas att vistas i lugna sammanhang med få och tydliga intryck samt möjlighet att gå undan.

Bolaget har anfört att barn med särskilda behov har en lagstadgad rätt att i förskolan och skolan få stöd till exempel genom en anpassad miljö med tystare lokaler, mindre grupper och extra resurser och att barnets hemkommun tillhandahåller sådan verksamhet. Flickan har inte rätt till LSS-stöd och assistanshjälp på grund av att hon inte har ett tillräckligt svårt fysiskt handikapp.

Nämndens bedömning

Ersättning ur trafikförsäkringen kan lämnas för styrkta, skadebetingade, skäliga och nödvändiga merkostnader.

Skadestånd till den som har tillfogats personskada omfattar enligt 5 kap. 1 § 1 skadeståndslagen (1972:207) ersättning för sjukvårdskostnad och andra kostnader för den skadelidande, inklusive skälig kompensation till den som står den skadelidande särskilt nära.

I förarbetena till 2002 års ändringar i skadeståndslagen (prop. 2000/01:68 sid. 20-21) uttalas följande.

”Den skadelidandes rätt till skadestånd skall i skälig omfattning avse även kompensation till den som står honom eller henne särskilt nära. Därmed kan anhörigas inkomstförluster och

kostnader vid sjukbesök hos den skadade liksom anhörigas kostnader för omvårdnad ersätts i något större omfattning än idag.”

Med personer som står den skadelidande särskilt nära avses make, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar.

I rättsfallet NJA 1996 s. 639 har Högsta domstolen funnit att den vårdlön som utgått till en man som vårdade sin svårt skadade son i hemmet var en skadebetingad kostnad för sonen. Domstolen konstaterade att särskilda omständigheter i det enskilda fallet kan medföra rätt till ersättning för vårdkostnader utöver den vård som tillhandahålls av det allmänna. Vården i hemmet bedömdes nödvändig och bättre än den vård som sonen skulle ha fått på en offentlig vårdinrättning. Landstingets invändning att det var fråga om en tredjemansskada saknade betydelse.

Trafikskadenämnden och Ansvarsförsäkringens personskadenämnd har gjort liknande bedömningar.

Anhörigas kostnader för omvårdnad är alltså under vissa förutsättningar ersättningsgilla för den skadade. Ett yrkande om ersättning för kostnader som en närstående till den skadelidande har haft kan därför inte avslås med hänvisning till att det är en tredjemansskada. De redovisade avgörandena har gällt barn och tonåringar med svåra skador där vårdaren har varit förälder till den skadade och där vården har varit nödvändig för den skadade och bättre än den vård som hade kunnat fås genom en offentlig inrättning.

I det nu aktuella fallet har det upplysts att hemkommunen erbjuder verksamhet med särskilt stöd som förefaller svara mot de behov som följer av NNs besvärsgild. Eftersom detta alternativ inte har prövats finner nämnden inte visat att moderns inkomstförluster är att anse som sådana nödvändiga merkostnader som bör ersättas ur trafikförsäkringen.

(Dnr 619-2018)